

GARGŽDŲ „VAIVORYKŠTĖS“ GIMNAZIJA

DIRBTINIO INTELEKTO (DI) NAUDOJIMO GIMNAZIJOJE TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės nustato dirbtinio intelekto (toliau – DI) naudojimo principus, tvarką ir atsakomybes gimnazijoje.
2. Šios taisyklės parengtos vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“.
3. Taisyklių tikslas – užtikrinti atsakingą, saugų, etišką ir ugdymo tikslams prasmingą DI taikymą.

II. PAGRINDINIAI PRINCIPAI

4. DI naudojamas tik tada, kai jis suteikia aiškią pridėtinę vertę ugdymui ar gimnazijos veiklai.
5. Už DI naudojimo sprendimus ugdymo procese atsako mokytojas.
6. Laikomasi akademinio sąžiningumo, asmens duomenų apsaugos ir etikos principų.
7. Gimnazija skatina mokytojų skaitmeninių ir dirbtinio intelekto kompetencijų tobulinimą, sudarydama sąlygas dalyvauti mokymuose, seminaruose ir dalintis gerąja patirtimi.

III. LEIDŽIAMOS DI PRIEMONĖS

8. Gimnazijoje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą tvirtina gimnazijos vadovas įsakymu.
9. Draudžiama naudoti DI priemones, kurios taiko emocijų atpažinimą, biometrinį sekimą, socialinį reitingavimą ar neatitinka duomenų apsaugos reikalavimų.

IV. DI NAUDOJIMAS UGDYMO PROCESU

10. Mokytojas kiekvienai užduočiai gali nustatyti vieną iš šių DI naudojimo būdų:
 - DI naudoti draudžiama;
 - DI leidžiama naudoti tik tam tikriems etapams;
 - DI leidžiama naudoti laisvai, jei laikomasi šių taisyklių.
11. Naudojant DI, mokiniai privalo pažymėti, kuri darbo dalis buvo sukurta ar padėta sukurti DI.
12. Naudodami DI mokiniai ir mokytojai privalo kritiškai vertinti pateiktą informaciją, tikrinti faktus ir remtis patikimais informacijos šaltiniais.
13. DI sugeneruotas tekstas ar sprendimai negali būti pateikiami kaip visiškai savarankiškai atliktas mokinio darbas.

14. Jeigu mokytojas nenurodo kitaip, mokinio namų darbai, atsiskaitomieji darbai ir kitos užduotys turi būti atliekamos savarankiškai. DI gali būti naudojamas tik kaip pagalbinių priemonė (pvz., idėjoms generuoti, gramatikai tikrinti, paaiškinimams gauti), tačiau negali pakeisti mokinio savarankiško darbo.

V. DUOMENŲ APSAUGA IR SAUGUMAS

15. Draudžiama DI priemonėse naudoti asmens duomenis: mokinių pavardes, adresus, gimnazijos pavadinimą bei kitą neviešą ar asmens identifikavimui galinčią būti naudojamą informaciją.

16. Mokytojai ir mokiniai turi būti supažindinti su duomenų saugos reikalavimais.

17. Draudžiama į viešas DI sistemas įkelti atsiskaitomųjų darbų, testų, vertinamų užduočių, jų atsakymų ar kitų neviešų gimnazijos dokumentų.

VI. MOKYTOJŲ IR MOKINIŲ ATSAKOMYBĖS

18. Mokytojai atsako už DI integravimą į ugdymą ir mokinių informavimą.

19. Mokytojai aiškiai informuoja mokinius, kada ir koku mastu konkrečioje užduotyje leidžiama naudoti DI priemones.

20. Mokiniai atsako už sąžiningą DI naudojimą ir taisyklių laikymąsi.

21. Jeigu mokinys naudojo DI nesilaikydamas mokytojo nustatytų reikalavimų arba nuslėpė DI naudojimą, darbas gali būti vertinamas vadovaujantis gimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka bei akademinio sąžiningumo principais.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Taisyklės peržiūrimos ir atnaujinamos ne rečiau kaip kartą per metus.

23. Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos.

LEIDŽIAMŲ NAUDOTI DIRBTINIO INTELEKTO (DI) PRIEMONIŲ SĄRAŠO SUDARYMO IR TVIRTINIMO TVARKA

1. Šis priedas nustato leidžiamų naudoti dirbtinio intelekto (toliau – DI) priemonių sąrašo sudarymo, vertinimo, tvirtinimo ir atnaujinimo tvarką gimnazijoje.
2. Leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašas rengiamas vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“ bei galiojančiais teisės aktais.
3. DI priemonės į sąrašą įtraukiamos tik atlikus jų atitikties, rizikos ir saugumo vertinimą.

I. Vertinimo kriterijai

4. Vertinant DI priemones, atsižvelgiama į šiuos kriterijus:
 - 4.1. Ugdomąją pridėtinę vertę.
 - 4.2. Atitiktį asmens duomenų apsaugos reikalavimams.
 - 4.3. Skaidrumą – aiškiai nurodoma, kaip veikia DI ir kokie duomenys naudojami.
 - 4.4. Rizikų lygį pagal Europos Sąjungos dirbtinio intelekto akto principus.
 - 4.5. Ar priemonė nenaudoja emocijų atpažinimo, biometrinio sekimo ar socialinio reitingavimo.

II. Draudžiamos DI priemonės

5. Draudžiama į leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą įtraukti priemones, kurios:
 - 5.1. Atlieka mokinių ar darbuotojų emocijų atpažinimą.
 - 5.2. Naudoja biometrinius duomenis.
 - 5.3. Taiko socialinį reitingavimą.
 - 5.4. Neužtikrina asmens duomenų apsaugos.

III. Sąrašo tvirtinimas ir atnaujinimas

6. Leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą tvirtina gimnazijos vadovas įsakymu.
7. Sąrašas peržiūrimas ne rečiau kaip kartą per metus arba pasikeitus teisės aktams.
8. Mokyklos bendruomenė supažindinama su patvirtintu sąrašu.

IV. Pavyzdinis leidžiamų DI priemonių sąrašas

ChatGPT – idėjų generavimui, tekstų juodraščiams, kalbos taisymui.
Microsoft 365 Copilot Chat – mokymo ir administraciniams tikslams.
Google Gemini – informacijos paieškai ir apibendrinimui.
DeepL – vertimui ir kalbos mokymuisi.
Duolingo – užsienio kalbų mokymuisi.
Perplexity – naujausių duomenų paieškai ir patikimumo patikrinimui.

DIRBTINIO INTELEKTO (DI) NAUDOJIMO ŽYMĖJIMO PAVYZDŽIAI

Šiame priede pateikiami rekomenduojami dirbtinio intelekto (DI) naudojimo žymėjimo pavyzdžiai mokinių darbuose, projektuose ir kituose ugdymo rezultatuose.

I. Bendrieji principai

1. Mokinys privalo aiškiai nurodyti, jei darbe buvo naudojamos DI priemonės.
2. Žymėjimas turi būti sąžiningas, konkretus ir suprantamas.
3. DI naudojimas neatleidžia mokinio nuo atsakomybės už darbo turinį.

II. Žymėjimo pavyzdžiai

„Rengiant šį darbą, dirbtinio intelekto priemonė ChatGPT buvo naudota idėjoms generuoti. Analizę ir išvadas atlikau savarankiškai.“

„DI priemonė Microsoft Copilot padėjo patikrinti teksto gramatiką ir stilių.“

„Šiame projekte DI buvo naudotas informacijos apibendrinimui, tačiau visi sprendimai priimti autoriaus.“

„DI priemonės nenaudojau.“

DIRBTINIO INTELEKTO (DI) PRIEMONĖS VERTINIMO FORMA

Ši forma skirta gimnazijos bendruomenės nariams ar darbo grupei vertinti siūlomų naudoti dirbtinio intelekto (DI) priemonių tinkamumą.

I. Bendroji informacija

DI priemonės pavadinimas: _____

Kūrėjas / tiekėjas: _____

Numatoma naudojimo paskirtis: _____

II. Vertinimo kriterijai

Pažymėkite tinkamą atsakymą:

1. Ar DI suteikia aiškia ugdomąją pridėtinę vertę? ☐ Taip ☐ Ne
2. Ar priemonė atitinka asmens duomenų apsaugos reikalavimus? ☐ Taip ☐ Ne
3. Ar nenaudoja emocijų atpažinimo ar biometrinių duomenų? ☐ Taip ☐ Ne
4. Ar veikimas pakankamai skaidrus ir suprantamas? ☐ Taip ☐ Ne
5. Rizikos lygis (žemas / vidutinis / aukštas): _____

III. Išvada

☐ Rekomenduojama įtraukti į leidžiamų DI priemonių sąrašą

☐ Nerekomenduojama įtraukti

Pastabos: _____

Vertintojo vardas, pavardė, pareigos: _____

Data: _____ Parašas: _____

**Atmintinė mokiniams ir tėvams
„DIRBTINIS INTELEKTAS (DI) GIMNAZIJOJE“**

Dirbtinis intelektas (DI) – tai skaitmeninės priemonės, kurios gali padėti mokytis, kurti, analizuoti ir tobulėti. Gimnazijoje DI naudojamas atsakingai, laikantis aiškių taisyklių.

Kada DI leidžiama naudoti?

- Tik su mokytojo leidimu.
- Kai DI suteikia pridėtinę vertę mokymuisi.
- Kai iš anksto sutarta, kaip DI naudojimas bus vertinamas.

Kaip DI galima naudoti?

- Idėjų generavimui.
- Teksto gramatikos ir stiliaus taisymui.
- Informacijos apibendrinimui.
- Mokymosi klaidų atpažinimui.

Kas draudžiama?

- Pateikti DI sugeneruotą darbą kaip savo.
- Naudoti DI be mokytojo žinios.
- DI priemonėse nurodyti asmens duomenis.
- Naudoti DI sukčiaujant ar pažeidžiant akademinį sąžiningumą.

Kaip žymėti DI naudojimą?

Pavyzdys:

„Rengiant darbą DI priemonė padėjo generuoti idėjas. Analizę atlikau savarankiškai.“
Jei DI nenaudojote, tai taip pat pažymima.

Svarbu prisiminti

- Atsakomybė už darbą visada tenka mokiniui.
- Mokytojas sprendžia, kada DI naudoti.
- Sąžiningumas ir kritinis mąstymas – svarbiau už technologijas.

Pastaba: kilus klausimams, kreipkitės į mokytoją ar klasės vadovą / kuratorių.